

32005R2150

L 342/20

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

24.12.2005.

**UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 2150/2005****od 23. prosinca 2005.****o utvrđivanju zajedničkih pravila za fleksibilno korištenje zračnog prostora****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 551/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o organizaciji i korištenju zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu<sup>(1)</sup>, a posebno njezin članak 7. stavak 3.,uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba<sup>(2)</sup>), a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

budući da:

- (1) Fleksibilna uporaba zračnog prostora je koncepcija upravljanja zračnim prostorom koju je opisala Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO), a razvila Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (Eurocontrol), prema kojoj se zračni prostor ne bi trebao određivati niti kao posve civilni niti kao posve vojni zračni prostor nego ga je bolje smatrati jednom cjelinom u kojoj se moraju smjestiti potrebe svih korisnika u najvećem mogućem stupnju.
- (2) Eurocontrol je u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 549/2004 ovlašten pomoći Komisiji pri razvoju provedbenih pravila za fleksibilnu uporabu zračnog prostora. Ova Uredba u potpunosti uzima u obzir rezultirajuće izvješće Eurocontrola od 30. prosinca 2004.
- (3) Ovom Uredbom nisu pokrivena vojna operacija i obuka kako je navedeno u članku 1. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 549/2004.
- (4) Države članice su se u Izjavi o vojnim pitanjima u vezi s jedinstvenim europskim nebom<sup>(3)</sup> obvezale na međusobnu suradnju, uzimajući u obzir nacionalne vojne potrebe, kako bi se osiguralo da svi korisnici zračnog prostora u svim državama članicama potpuno i jednoobrazno primjenjuju koncepciju fleksibilne uporabe zračnog prostora.
- (5) U izvješću koje su u listopadu 2001. zajednički izdali Jedinica za kontrolu rezultata pri Eurocontrolu i agencija

Eurocontrola navodi se da postoje velike mogućnosti za poboljšanje postojeće primjene fleksibilne uporabe zračnog prostora unutar Europe. Sada treba usvojiti zajednička pravila kako bi se omogućila ta poboljšanja.

- (6) Koncepcija fleksibilne uporabe zračnog prostora uključuje također i zračni prostor iznad otvorenog mora. Njezina primjena, prema tome, ne bi smjela dovesti u pitanje prava i obveze država članica koje proizlaze iz Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija) od 7. prosinca 1944. i njezinih aneksa, ili iz Konvencije UN-a iz 1982. o pravu mora.
- (7) Postoje aktivnosti koje kroz određena vremenska razdoblja zahtijevaju rezervaciju opsega zračnog prostora za svoju isključivu ili posebnu uporabu radi osobina profila njihovih letova ili radi njihovih opasnih osobina te radi potrebe za osiguravanjem učinkovitog i sigurnog razdvajanja od zračnog prometa koji u njima ne sudjeluje.
- (8) Učinkovita i usklađena primjena fleksibilne uporabe zračnog prostora u cijeloj Zajednici zahtijeva postojanje jasnih i dosljednih pravila za civilno-vojnu koordinaciju pri čemu se mora voditi računa o potrebama svih korisnika i o prirodi njihovih različitih aktivnosti.
- (9) Učinkoviti postupci civilno-vojne koordinacije trebaju se temeljiti na pravilima i standardima kako bi se osiguralo da svi korisnici učinkovito upotrebljavaju zračni prostor.
- (10) Bitno je da se primjenom koncepcije fleksibilne uporabe zračnog prostora promiče suradnja između susjednih država članica i da se poštuju prekogranične operacije.
- (11) Razlike u organizaciji civilno-vojne suradnje u Zajednici ograničavaju jednoobrazno i pravovremeno upravljanje zračnim prostorom. Stoga je bitno da se u svakoj državi članici identificiraju osobe i/ili organizacije koje su odgovorne za primjenu koncepcije fleksibilne uporabe zračnog prostora. Ovi se podaci trebaju staviti na raspolaganje državama članicama.
- (12) Usklađeni postupci za civilno-vojnu koordinaciju i uporabu zajedničkog zračnog prostora bitan su uvjet za uspostavljanje funkcionalnih blokova zračnog prostora kako je to definirano u Uredbi (EZ) br. 549/2004.

<sup>(1)</sup> SL L 96, 31.3.2004., str. 20.<sup>(2)</sup> SL L 96, 31.3.2004., str. 1.<sup>(3)</sup> SL L 96, 31.3.2004., str. 9.

- (13) Fleksibilna uporaba zračnog prostora odnosi se na upravljanje zračnim prostorom na strateškoj, predtaksičkoj i taktičkoj razini, koje su međusobno odvojene ali snažno ovisne upravljačke funkcije, pa ih se za učinkovitu uporabu zračnog prostora treba izvoditi usklađeno.
- (14) Programi za upravljanje zračnim prometom, koji su na razini europske suradnje u fazi razvoja, trebali bi omogućiti postupno usklađivanje između upravljanja zračnim prostorom, upravljanja protokom zračnog prometa i operativnih usluga u zračnom prometu.
- (15) Kada se u istom zračnom prostoru odvijaju različite zrakoplovne aktivnosti ali ispunjavaju različite zahtjeve, njihovo usklađivanje zahtijeva kako sigurno vođenje letova tako i optimalnu uporabu raspoloživog zračnog prostora.
- (16) Točnost informacija o statusu zračnog prostora i o specifičnim situacijama u zračnom prometu te pravovremena dostava tih informacija civilnim i vojnim kontrolorima leta, imaju izravan utjecaj na sigurnost i učinkovitost operacija.
- (17) Pravovremena dostupnost ažurnih podataka o statusu zračnog prostora bitna je za sve sudionike koji žele pri popunjavanju ili ponovnom popunjavanju svojih planova leta iskoristiti raspoložive strukture zračnog prostora.
- (18) Redovita procjena uporabe zračnog prostora je važan način povećavanja povjerenja između pružatelja civilnih i vojnih usluga i korisnika te je bitno pomagalo za poboljšanje oblikovanja i upravljanja zračnim prostorom.
- (19) Godišnje izvješće o primjeni fleksibilne uporabe zračnog prostora iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 551/2004 trebalo bi sadržavati relevantne podatke koji su prikupljeni u skladu s izvornim ciljevima i s isključivom namjenom boljeg prilagođavanja zahtjevima korisnika.
- (20) Potrebno je omogućiti prijelazno razdoblje za ispunjenje zahtjeva za koordinaciju između jedinica operativnih usluga u civilnom i jedinica operativnih usluga u vojnom zračnom prometu i/ili kontrolnih vojnih jedinica.
- (21) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za jedinstveno europsko nebo, uspostavljenog člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 549/2004,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

#### Članak 1.

##### Predmet

Ovom se Uredbom, u okviru jedinstvenog europskog neba, učvršćuje i usklađuje primjena fleksibilne uporabe zračnog

prostora kako je definirano u članku 2. točki 22. Uredbe (EZ) br. 549/2004, kako bi se olakšalo upravljanje zračnim prostorom i upravljanje zračnim prometom unutar granica zajedničke prometne politike.

Ovom se Uredbom posebno utvrđuju pravila za osiguravanje bolje suradnje između civilnih i vojnih subjekata odgovornih za upravljanje zračnim prometom koji se odvija u zračnom prostoru pod nadležnošću država članica.

#### Članak 2.

##### Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije utvrđene Uredbom (EZ) br. 549/2004.

2. Osim definicija iz stavka 1., primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „jedinica za upravljanje zračnim prostorom (AMC)” znači jedinica koja je odgovorna za svakodnevno upravljanje zračnim prostorom u nadležnosti jedne ili više država članica;
- (b) „rezervacija zračnog prostora” znači određeni dio zračnog prostora koji je privremeno rezerviran za isključivu ili specifičnu uporabu po kategorijama korisnika;
- (c) „ograničenje zračnog prostora” znači određeni dio zračnog prostora unutar kojeg se u određenim terminima mogu obavljati različite aktivnosti koje su opasne za let zrakoplova („područje opasnosti”); ili zračni prostor koji se nalazi iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda države unutar koje je let zrakoplova ograničen u skladu s nekim specificiranim uvjetima („uvjetno zabranjeno područje”); ili zračni prostor koji se nalazi iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda države unutar kojeg je let zrakoplova zabranjen („zabranjeno područje”);
- (d) „struktura zračnog prostora” znači specifični dio zračnog prostora kreiran kako bi se osigurao siguran i optimalan let zrakoplova;
- (e) „jedinica operativnih usluga u zračnom prometu” (ATS jedinica) znači civilna ili vojna jedinica koja je odgovorna za davanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa;
- (f) „civilno-vojna koordinacija” znači koordinacija između civilnih i vojnih subjekata ovlaštenih za donošenje odluka i dogovaranje o tijeku aktivnosti;
- (g) „kontrolna vojna jedinica” znači svaka stalna ili mobilna vojna jedinica koja upravlja vojnim zračnim prometom i/ili obavlja druge aktivnosti koje zbog svoje specifične prirode mogu zahtijevati rezervaciju ili ograničenje zračnog prometa;

- (h) „prekogranični zračni prostor” znači struktura zračnog prostora koja se proteže izvan nacionalnih granica i/ili granica područja letnih informacija;
- (i) „namjena leta” znači letna putanja i povezani podaci o letu koji opisuju planiranu putanju leta do odredišta, kako se ažurira u svakom trenutku;
- (j) „letna putanja” znači putanja zrakoplova kroz zrak, definirana u tri dimenzije;
- (k) „realno vrijeme” znači stvarno vrijeme u kojem se proces ili događaj zbiva;
- (l) „razdvajanje” znači razmak između zrakoplova, razina ili staza;
- (m) „korisnici” znači civilni ili vojni zrakoplovi koji obavljaju let te bilo koje druge stranke kojima je potreban zračni prostor.

### Članak 3.

#### Načela

Koncepcija „fleksibilne uporabe zračnog prostora” počiva na sljedećim načelima:

- (a) koordinacija između civilnih i vojnih tijela organizira se na strateškoj, predtaktičkoj i taktičkoj razini upravljanja zračnim prostorom uspostavljanjem sporazuma i postupaka u svrhu povećanja sigurnosti i kapaciteta zračnog prostora te u svrhu poboljšanja učinkovitosti i fleksibilnosti zrakoplovnih operacija;
- (b) potrebno je uspostaviti i održavati usklađenost između upravljanja zračnim prostorom, upravljanja protokom zračnog prometa i operativnih usluga u zračnom prometu na sve tri razine upravljanja zračnim prometom koje su navedene u točki (a), kako bi se, na dobrobit svih korisnika, osigurala učinkovitost planiranja, dodjele i uporabe zračnog prostora;
- (c) rezervacija zračnog prostora za isključivu ili posebnu uporabu kategorija korisnika privremene je prirode i primjenjuje se samo tijekom ograničenih vremenskih razdoblja na temelju stvarne uporabe a ukida se čim prestane djelatnost koja je uzrokovala njezino uspostavljanje;
- (d) države članice razvijaju suradnju u svrhu učinkovite i usklađene primjene koncepcije fleksibilne uporabe zračnog prostora izvan nacionalnih granica i/ili granica područja letnih informacija, posvećujući posebnu pažnju prekograničnim aktivnostima; ova suradnja pokriva sva relevantna pravna, operativna i tehnička pitanja;

- (e) jedinice operativnih usluga u zračnom prometu i korisnici upotrebljavaju raspoloživi zračni prostor na najbolji način.

### Članak 4.

#### Strateško upravljanje zračnim prostorom (razina 1)

1. Države članice obavljaju sljedeće zadaće:
  - (a) osiguravaju cjelovitu primjenu koncepcije fleksibilne uporabe zračnog prostora na strateškoj, predtaktičkoj i taktičkoj razini;
  - (b) redovito pregledavaju zahtjeve korisnika;
  - (c) odobravaju djelatnosti koje zahtijevaju rezervaciju ili ograničenje zračnog prostora;
  - (d) definiraju privremene strukture i postupke zračnog prostora radi ponude višestrukih mogućnosti u vezi s rezervacijom zračnog prostora i ruta;
  - (e) utvrđuju kriterije i postupke za stvaranje i uporabu prilagodljivih poprečnih i okomitih granica zračnog prostora, potrebnih za uvažavanje različitih varijacija letnih putova i kratkoročnih promjena letova;
  - (f) procjenjuju nacionalne strukture zračnog prostora i mrežu ruta s ciljem planiranja struktura i postupaka fleksibilnog zračnog prostora;
  - (g) definiraju posebne uvjete prema kojima su za razdvajanje između civilnih i vojnih letova odgovorne jedinice operativnih usluga u zračnom prometu ili kontrolne vojne jedinice;
  - (h) razvijaju prekograničnu uporabu zračnog prostora sa susjednim državama članicama gdje je to potrebno radi prometnih tokova i aktivnosti korisnika;
  - (i) usklađuju svoju politiku upravljanja zračnim prostorom s politikom susjednih država članica kako bi zajednički riješili uporabu zračnog prostora izvan nacionalnih granica i/ili granica područja letnih informacija;
  - (j) uspostavljaju strukture zračnog prostora i stavljaju ih na raspolaganje korisnicima u uskoj suradnji i koordinaciji sa susjednim državama članicama, u slučajevima kada dotične strukture zračnog prostora imaju značajan utjecaj na promet izvan nacionalnih granica i/ili granica područja letnih informacija radi osiguravanja optimalne upotrebe zračnog prostora za sve korisnike u cijeloj Zajednici;
  - (k) sa susjednim državama članicama uspostavljaju jedinstveni zajednički skup standarda za razdvajanje civilnih i vojnih letova za prekogranične aktivnosti;

- (l) uspostavljaju savjetodavne mehanizme između osoba ili organizacija iz stavka 3. i svih relevantnih partnera i organizacija kako bi se osigurao ispravan postupak u odnosu na zahtjeve korisnika;
- (m) procjenjuju i nadziru postupke u odnosu na zračni prostor te uspješnost postupaka fleksibilne uporabe zračnog prostora;
- (n) uspostavljaju mehanizme za pohranjivanje podataka o zahtjevima, dodjelama i stvarnoj uporabi struktura zračnog prostora u svrhu daljnje analize i planiranja.

Uvjeti iz točke (g) dokumentiraju se i uzimaju u obzir kod procjene sigurnosti iz članka 7.

2. U onim državama članicama, u kojima su i civilna i vojna tijela odgovorna za ili uključena u upravljanje zračnim prostorom, zadaće navedene u stavku 1. izvode se zajedničkim civilno-vojnim postupkom.

3. Države članice navode osobe ili organizacije koje su odgovorne za obavljanje zadaća navedenih u stavku 1. i o njima obavješćuju Komisiju. Komisija održava i objavljuje popis svih navedenih osoba ili organizacija radi daljnje suradnje između država članica.

#### Članak 5.

##### **Predtaktičko upravljanje zračnim prostorom (razina 2)**

1. Države članice imenuju ili uspostavljaju jedinicu za upravljanje zračnim prostorom, za dodjelu zračnog prostora, u skladu s uvjetima i postupcima utvrđenim u članku 4. stavku 1.

U onim državama članicama, u kojima su i civilna i vojna tijela odgovorna za ili uključena u upravljanje zračnim prostorom, ova jedinica ima oblik zajedničke civilno-vojne jedinice.

2. Dvije ili više država članica mogu uspostaviti zajedničku jedinicu za upravljanje zračnim prostorom.

3. Države članice osiguravaju uspostavljanje odgovarajućih potpornih sustava koji jedinici za upravljanje zračnim prostorom omogućavaju upravljanje dodjelom zračnog prostora i pravovremeno davanje informacija o raspoloživosti zračnog prostora svim zainteresiranim korisnicima, jedinicama za upravljanje zračnim prostorom, pružateljima usluga u zračnom prometu te svim relevantnim partnerima i organizacijama.

#### Članak 6.

##### **Taktičko upravljanje zračnim prostorom (razina 3)**

1. Države članice osiguravaju uspostavu postupaka civilno-vojne koordinacije i komunikacijskih struktura između odgovarajućih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i kontrolnih vojnih jedinica koji omogućavaju međusobnu razmjenu podataka o zračnom prostoru kako bi se u stvarnom

vremenu omogućila aktivacija, deaktivacija ili ponovna dodjela zračnog prostora koji je bio dodijeljen na predtaktičkoj razini.

2. Države članice osiguravaju da odgovarajuće kontrolne vojne jedinice i jedinice operativnih usluga u zračnom prometu pravovremeno i učinkovito razmjenjuju informacije o svakoj promjeni planirane aktivacije zračnog prostora te da o trenutnom statusu zračnog prostora obavijeste sve korisnike kojih se to tiče.

3. Države članice osiguravaju uspostavu postupaka koordinacije i uspostavu potpornih sustava između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i kontrolnih vojnih jedinica radi osiguravanja sigurnosti pri upravljanju interakcijama između civilnih i vojnih letova.

4. Države članice osiguravaju uspostavu postupaka koordinacije između civilnih i vojnih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu, kako bi se omogućilo izravno priopćavanje relevantnih informacija radi rješavanja specifičnih prometnih situacija, kada civilni i vojni kontrolori pružaju usluge u istom zračnom prostoru. Ovakve relevantne informacije stavljaju se na raspolaganje, posebno kada je to potrebno iz sigurnosnih razloga, civilnim i vojnim kontrolorima te kontrolnim vojnim jedinicama pravovremenom razmjenom podataka o letu uključujući položaj i namjenu leta zrakoplova.

5. Kada se odvijaju prekogranične aktivnosti, države članice osiguravaju dogovor o zajedničkom skupu postupaka za upravljanje specifičnim prometnim situacijama i za poboljšanje upravljanja zračnim prostorom u stvarnom vremenu, između civilnih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i vojnih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i/ili kontrolnih vojnih jedinica kojih se te aktivnosti tiču.

#### Članak 7.

##### **Ocjena sigurnosti**

Kako bi održale ili poboljšale postojeće razine sigurnosti, države članice osiguravaju da se u okviru postupka upravljanja sigurnošću, prije nego što se uvedu bilo kakve promjene postupaka fleksibilne uporabe zračnog prostora, obavi procjena sigurnosti, uključujući identifikaciju opasnosti, ocjenu rizika i ublaženje rizika.

#### Članak 8.

##### **Izvrješćivanje**

Pri godišnjem izvrješćivanju o primjeni fleksibilne uporabe zračnog prostora, kako je navedeno u članku 7. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 551/2004, države članice dostavljaju podatke koji su detaljno navedeni u Prilogu ovoj Uredbi.

#### Članak 9.

##### **Praćenje usklađenosti**

Države članice prate usklađenost s ovom Uredbom pomoću pregleda, nadzora i revizija sigurnosti.

Članak 10.

**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6. primjenjuje se 12 mjeseci nakon dana stupanja ove Uredbe na snagu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. prosinca 2005.

Za Komisiju  
Jacques BARROT  
Potpredsjednik

---

## PRILOG

**POPIS ELEMENATA POTREBNIH ZA GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PRIMJENI FLEKSIBILNE UPORABE ZRAČNOG PROSTORA**

- Općeniti opis nacionalne organizacije i odgovornosti na razini 1, razini 2 i razini 3 koncepcije fleksibilne uporabe zračnog prostora.
  - Procjena funkcioniranja sporazuma, postupaka i popratnih sustava uspostavljenih na strateškoj, predtaktičkoj i taktičkoj razini upravljanja zračnim prostorom. Ova se procjena izvodi u odnosu na sigurnost, kapacitet zračnog prostora te učinkovitost i fleksibilnost letova zrakoplova svih korisnika.
  - Problemi na koje se naišlo tijekom provedbe ove Uredbe, poduzete mjere i potreba za promjenama.
  - Rezultati nacionalnih inspekcija, pregleda i revizija sigurnosti.
  - Suradnja između država članica pri upravljanju zračnim prostorom a posebno pri kreiranju i upravljanju prekograničnim zračnim prostorom i prekograničnim aktivnostima.
-